

Ján Čarnogurský: Omyly ukrajinskej elity

- CZ24 News | 26. února 2022

SLOVENSKO/UKRAJINA/RUSKO: Vo štvrtok (24. 2.) sme sa zobudili s myšlienkami na rannú kávu, ale predtým sme si zapli počítač na správy a začali sa na nás valiť obrázky a spravodajstvo o ruskom útoku na letiská a vojenské zariadenia na Ukrajine. Útok nasleduje len tri dni od uznania nezávislosti Doneckej a Luganskej republiky. Okamžite prichádzajú na um iné myšlienky, a to myšlienky o zmysle, cieľoch a dôsledkoch udalostí.

Najskôr príde na myseľ porovnanie. Ukrajina a Slovensko získali samostatnosť približne v rovnakom čase. Ale akú odlišnú bilanciu máme za sebou. Slovensko je napriek všetkým problémom usporiadanou krajinou, s Čechmi a Českom máme lepšie vzťahy ako pred osamostatnením. Ukrajina ekonomicky upadá a stále bojuje s Ruskom. Raz menej intenzívne, inokedy viac. Od Majdanu priam samovražedne. Počet obyvateľov sa znížil o milióny.

Príčin bude iste viac, ale spomeniem dve. Prvou je vnútorná politika. Majdan vypukol preto, že prezident Janukovič v roku 2013 odmietol podpísať ekonomickú dohodu s Európskou úniou. Problém bol v tom, že ak by podpísal dohodu a otvoril hranice západnému tovaru, Rusko by zatvorilo svoje hranice s Ukrajinou, aby sa chránilo pred bezcolným západným tovarom. Janukoviča zvrhli, hranice na Západ Ukrajina otvorila a Rusko svoje hranice zatvorilo. Ukrajina je odvtedy chudobnejšia a stále žiada o západnú finančnú pomoc. USA do nej investovali pred Majdanom 5 miliárd dolárov (Victoria Noolandová v US Kongrese), ale teraz už nechcú. Po Majdane sa ekonomická situácia len zhoršila. Vidíte na Slovensku ukrajinský tovar (okrem ukrajinských robotníkov)? Politicky sa Ukrajina ocitla v stave občianskej vojny. Odpadli od nej okrajové územia – Krym, Doneck, Lugansk. Nie preto, že ich naviedlo Rusko. Pred referendum v Donecku a Lugansku ich prezident Putin verejne vyzval, aby referendum nerobili, ale obe provincie napriek tomu referendum uskutočnili. Dávno je známe, že Ukrajina pozostáva z dvoch rozličných častí, východnej a západnej. Východná je ruskojazyčná, ale Kyjev začal robiť protiruskú politiku. Čo teraz vidíme, je ďalšia fáza rozkladu Ukrajiny, tentoraz s ruskou pomocou.

Druhá príčina spočíva v ukrajinskej zahraničnej politike. Keď sa rozpadol Sovietsky zväz a vznikla nezávislá Ukrajina, Moskva ju uznala, všetky dlhy Zväzu si ponechala Moskva, Rusko bolo bezcolným trhom pre ukrajinský tovar. Letecký, atómový priemysel, poľnohospodárstvo mali prirodzený odbyť. Keď však Ukrajina začala konať protirusky, najskôr za prezidenta Juščenka, Rusko sa začalo pre ukrajinský tovar uzatvárať. Protiruský kurz pokračoval snahou o vstup do NATO. V roku 2008 jej vstup zablokovali Nemecko a Francúzsko. Za prezidenta Porošenka, teraz Zelenského, sa snaha vystupňovala. Ako Amerika nemôže pripustiť ovládnutie oceánov inou mocnosťou, Rusko nemôže pripustiť príchod NATO na ukrajinské územie, k svojim hraniciam. Ukrajinská elita to nechápe? A slovenská detto. Kto to nechápe, nech si pozrie rozhovor na túto tému s americkým geopolitikom Georgeom Friedmanom (jeho matka pochádzala z Bratislavy), ktorý koluje na YouTube. Predsa ďalší americký vedec Sam Huntington v známej knihe Zrážka civilizácií už v roku 1996 napísal, že ukrajinská vláda nemôže robiť politiku na jednu alebo druhú stranu krajiny, lebo sa Ukrajina rozpadne. Ukrajinské elity to nechápali? A tak ukrajinské elity kopili chybu za chybou a zaviedli krajinu do slepej uličky. Za účinnej pomoci amerických elít, či lepšie hlbinného štátu (deep state).

Južnú časť Ukrajiny vybojovala ruská armáda od Otomanskej ríše, naposledy v 18. storočí za cárovny Kataríny II. a dostala názov Novorossija. Severozápadnú časť územia dostala na základe paktu Molotov-Ribbentrop a dodnes ju drží, Krym jej daroval Chruščov v roku 1954. Novorossiju pričlenili

k Ukrajine bolševici v občianskej vojne, aby si ju získali. Územia, darované bolševikmi, si trvalú lojalitu k Ukrajine nevyvinuli. Teraz od nej samé alebo s ruskou pomocou odskakujú. Opäť, ukrajinské elity si mali byť vedomé labilných väzieb medzi získanými územiami a – povedzme – okolím Kyjeva. Mohli si byť vedomé aj nespoľahlivosti akýchkoľvek anglosaských záruk. My sme anglosaskú nespoľahlivosť okúsili v roku 1938 v Mníchove, Gruzínci v roku 2008 po americkom nahuckaní do vojny za Južné Osetsko a Ukrajinci ju zažívajú teraz, keď prezident Biden opakovane zdôrazňuje, že NATO nepôjde bojovať na Ukrajinu. V modifikovanej podobe sa opakuje príbeh kniežaťa Daniila Haličského z 13. storočia.

Ukrajinská vláda si poštvala proti sebe značnú časť vlastného obyvateľstva, Rusko, nezískala žiadnu významnú zahraničnú pomoc a začala sa ozbrojená fáza konfliktu s Ruskom.

Ukrajinské elity nech urobia dôkladnú revíziu svojej politiky a ponúknu jej koncept uskutočniteľný vlastnými silami, nanajvýš so zahraničnou hospodárskou podporou. Ukrajina je náš sused, na hospodárskej podpore by sme sa zúčastnili.

Sledujte nás na Telegramu: t.me/cz24news

AUTOR: Ján Čarnogurský